

Părintele Ioanichie Bălan

*Spovedania,
Taina împăcării*

Tipărită cu binecuvântarea
Înaltpreasfințitului
TEOFAN
Mitropolitul Moldovei și Bucovinei

Editura DOXOLOGIA
Iași, 2013

Prezenta broșură reflectă transcrierea (adaptată pentru tipar) conferinței susținute în anul 1992, de Părintele Ioanichie Bălan, la invitația ASCOR Iași.

© DOXOLOGIA, 2013
ISBN 978-606-666-064-8

Biserica lui Hristos are șapte Sfinte Taine, prin care harul Duhului Sfânt se revarsă în lume, ca șapte izvoare dătătoare de viață, ca șapte făclii aprinse. Tainele Bisericii Ortodoxe ne oferă tot ce este mai sfânt, tot ce este strict necesar mântuirii noastre.

Începând cu Taina Sfântului Botez, apoi cu Taina Ungerii sau Mirungerii cu Sfântul și Marele Mir, Taina Pocăinței sau Taina Spovedaniei, apoi Taina Sfintei Împărtășanii, aceste prime patru Taine sau izvoare ale tainei Duhului Sfânt prin care se înnoiește Dumnezeu în noi și ne apropiem de Dumnezeu și ne împăcăm cu El, cu conștiința noastră și cu toți oamenii buni sau mai puțin buni, sunt obligatorii tuturor creștinilor, botezați în numele Preasfintei Treimi și care doresc să dobândească cerul, împărăția cea de dincolo, pe care o simțim încă de aici, pe care o purtăm ca pe o mare speranță în inimile noastre și pentru care ne trudim, ne ostenim, ne smerim, mai răbdăm, mai plângem uneori și nădăjduim.

Sfânta Taină a Spovedaniei este numită Taina Reîmpăcării, pentru că, prin ea, mai întâi, după ce ne mărturisim toate păcatele, alungăm din noi pe diavol. Sfinții Părinți spun că toate păcatele sunt demoni și, când cazii în păcat și te stăpânește și devine patimă, efectiv intră demonul în tine, într-un anumit fel, și te chinuie. Când te chinuie o faptă, ca beția, desfrâul, mândria, răzbunarea, nu ea în sine te chinuie, că patima nu are nici trup, nici suflet, ci demonul care o aprinde, care te îmboldește să o faci. De aceea spune Sf. Efrem Sirul că la sfârșitul vieții faptele bune se transformă în îngeri și faptele rele în diavoli. Îngerul bun îl însoțește pe om de-a dreapta și faptele rele de-a stânga, până la tronul judecății lui Hristos.

Ideal ar fi ca noi să nu facem păcatul și să nu ajungem să ne posede patima și, respectiv, diavolul. Să fim liberi, eliberați de aceste patimi. Dar omul este supus păcatelor, alunecă repede și se ridică foarte greu.

Până la Domnul Hristos nu era mântuire și dreptii Vechiului Testament și proorocii, cu sufletul, după moarte, au

mers în iad și-au obținut eliberarea prin Învierea Domnului. Așa încât, deși erau drepti ai Vechiului Testament, ei nu beneficiau de harul iertării, nici al mântuirii, căci nu era Spovedanie, căci nu lucra harul, efectiv și din plin, de la Învierea Domnului.

Auzind pe proorocul David, plângând și rugându-se: „Inimă curată zidește întru mine, Dumnezeule, și duh drept înnoiește întru cele dinlăuntru ale mele” sau „Nu mă lepăda pe mine de la fața ta, Doamne, și Duhul Tău cel Sfânt nu-l lua de la mine”, trebuie să știm că ei aveau duh sfânt, dar nu era duhul mântuirii. Erau încă sub robia păcatului, nu se întru-pase Răscumpărătorul, nu venise încă plinirea vremii. Auzim însă și-n Vechiul Testament cuvinte despre mărturisirea păcatelor. Însă nu era Taina Spovedaniei, ci doar un oftat, un suspin din inimă. De aceea și David proorocul, când a greșit, a spovedit păcatul, într-un anumit fel, mărturisindu-l proorocului Natan, care i-a transmis canonul dat de Dumnezeu pentru păcatul săvârșit, pentru acea fărădelege în urma căreia el a scris Psalmul 50, care ne rămâne nouă ca una dintre cele mai

scumpe perle pe care ni le-a transmis Vechiul Testament. În alt psalm spune: „Mărturișiți-vă Domnului, că este bun și-n veac este mila Lui!” Aici trebuie să precizăm că și sfinții și îngerii din cer se mărturisesc Preasfintei Treimi. Dar alta-i mărturisirea sfinților din cer, alta-i mărturisirea îngerilor lui Dumnezeu - aici trebuie să înțelegem mărturisirea prin slavoslovie către Preasfinta Treime.

Întotdeauna citim și înțelegem de la Sfinții Părinți că ei își mărturisesc fidelitatea față de Dumnezeu slavei și cad la pământ și Îl slăvesc pe Dumnezeu cel în Treime lăudat. Și ei, deci, se mărturisesc, dar la ei nu este mărturisire de pocăință, ci de slavă, de doxologie, de preamărire și este cu totul altceva. Și cei din Vechiul Testament suspină: „Din adânc am suspinat, Doamne! Doamne, auzi glasul meu!”. Dar când vine Hristos în lume, Își dă viața pentru noi și învie și Se înalță la ceruri.

Mântuitorul ne lasă Taina Spovedaniei, singura Sfântă Taină pe care a instituit-o după Înviere. Căci, intrând în acel foisor, unde erau ascunși ucenicii de frica iudeilor, le-a zis: „Pace vouă!”,